

אלו דברים פרק ששי פסחים

מסורת הש"ס

(א) [מוספתא רפ"ה]
 (ב) ע"ד דף מו: (ג) סוה דף
 מז: ז"ה דף כט: מגילה דף
 ד: (זיפה דף פ: ד) [לקמן
 דף נד: (ה) לקמן פ: [פא.
 5: 5ג: 5ג: זכאים כב: (ו)
 (ו) בס"א: שאני, (ז) [לקמן
 כב: (ח) מכה שיד לע"ב,

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה אם דחו וכו'
 שלאחר שחיטה את השבת:
 (ב) שם ד"ה הוא וכו'
 וקאמר ליה ר"ע או חילוף:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שמא. ויחזור
וישמא. עיין פרק י' מ"ו
דפרה וצנחנים דף ק"ה
תוד"ה מחסור:

מוסף תוספות

א. ולא בעית לחלק אלא
משום דשמא ימצא זבח
פסול משחט נמי לא
לשחוט וכי תימא הכי נמי
משום דאם אפשר הקטר
חלביי דיוכי הלכך פריך
ליה שפיר. מוס' שאנך.
ב. אע"פ שיש לחלק
דהאי חזי והאי לא חזי,
אלא ודאי ר' עקיבא לא
חייש להאי טעמא כלל.
ג. הלכך אתא קרא
למימר דמייחב' סס.

רבינו חננאל

תניא אמר ר' אליעזר מזה
 את דרו מכשירי מצוה של
 קרבן שהיה מזהב וזהב
 קרבו והקטרת אימוריו את
 השבת שכבר נעשת
 המצוה, וזהו דרו מכשירי
 מצוה ושלטו חיותה כגון
 שמכית ובלת זכירה וא
 שפירין לא נעשת המצוה.
 אמר ר' יהושע [קריבא]
 מכשירי מצוה דלאחר
 (שבת) [שמיטת] דרו חת
 שכבר נדחת השבת
 בשמיטת הפסח, תאמר
 במכשירי מצוה שלפני
 השמיטה של דנה
 השבת פדיון, ר' שמא
 ימצא זבח פסול ונמצא
 אותם כשעשה
 מקדש כי בחולל שבת ו
 שנחבר כי לא היה מצוה
 וראויה. ופירי ר' יעקב
 ואי הכי שפיר לא יצטרך
 הדין לא נשחט שמא ימצא
 הדין טרפה ונמצא
 השמיטה בחולל לא מצא
 ר' (יהושע) [ר' יצחק]
 יושם מי שאומר זאת
 תחובה השיב ר'
 (יהושע) [ר' יצחק] ברישא
 ונתפרכה, ואח"כ השיב
 התשובה הראשונה, מה
 ילדו מכשירי מצוה
 ולאחר שחיתא את השבת
 וזכר שזין בה פריכה.
 וישימלמי שלט עשה שה
 היה מזהב וזהב קרבו
 לפני ר' אליעזר ולא היה
 משיל כל כלום (ו) (ו)
 וזהו תשובתו השיב
 לו, אמר לו ר' יהושע הלא
 זה חסא אשר מזהב כי צא
 להלחם בו מתח.

מתני' השיב ר"ע הזאה
תוכיח שהיא משום מצוה
והיא משום שבות כו',
אמר ר' אליעזר ועליה אני
דן כו', אמר לו הבא לי
מועד לאלו כמועד
לשחיטה. תניא אמר לו ר'
אליעזר עקיבא בשחיטה
השבתני בשחיטה תהא
מיתתו אמר לו אל תכפירני

ורבי אליעזר: אמר לך האי לאו קל וחומר הוא דשבות מנזה על עדיפא משבות דרשות הלכך יום טוב דשמחתו רשות גזרו על שבות שלה אכל שבת דדחיית מלאכה שבו משום מנזה היא לא גזרו חכמים זה על השבות לדחות את המנזה: **שלאחר שמיטה.**

ממחיו קרבו ואלע"ג דליתעביד ליה
 בתמיה גבוה: לא ידחו כו'. בתמיה
 גבוה: דמה לי כלומר
 ומה לי לתמוה שהרי
 שבת צמזמה כדר את שבת צמזמה
 וייתנה לדחות כבר
 הלא גזר על שוב על שבת הר"ק:
 ובריתא. אמר ליה האי טעמא שאל
 זבא פסול: ופרידי. ואמר
 ליה א"כ משחט נמי לא נשחוט:

בשמיטה השמיני. דבר שחוק וגיוסוך
שחמרת או חילוף ומה אם הזאה
ששהיא שבות אינה דוחה שמיטה
ללא כל שכן שלא תדמה ובאת לעקור
היית שאין זה ק"ו: אל תפירני.

אל תכפור בזה שלימדתי הזה
 שהיא צבות אינה דוחה ולכן
 דנתי קל וחומר זה לפניך אע"פ
 שהינני כדאי אלא כדי שתשים אל
 לבך אחרי שבה זה לדון שיטה
 מהזהה מכלל דבהזהה פשיטא ליה
 דלא דחא מתוך כך תזכור מה
 שלימדתי ללא דחא ותחזור כך
 ממנה שאתה חומר ועליה אני דין:
בשעת הדין. בשעה זו שאנו דינן
 עליה: **ומאחר** דאגמריה. ר' אליעזר

גופיה ללא דחיא מאי טעמא פריך
 ואמר עליה אי דן: הוא דתרומה.
 הבה להוות עליו ליתער כדי לאכול
 מתורתו תרומה אגמריה ללא דחיא שבת
 דהא הפרשת תרומה גופא לא דחיא
 שבת: הוא טמא מס כו'. אלמא
 שבתות פסח הסיצו וקאמר אינה
 דוחה שבת אלמא אגמריה ר' אבהו
 כולי האי: אלא ודאי הוא פסח
 אגמריה. ומאי גזירת שבות איכא
 בהוצאה גזירה שמה יעבירה בידו
 וכשהיה דן עליה עם ר' עקיבא
 שבת דבר זה מלמדו והכי נמי
 ארימין בעי' צפרק כל הללמים דף
 ר' אליעזר גמריה אישקור (מ:)
 ואמאי ר' עקיבא לאדכוריה גמריה:
 דוחין אם השבת אפי' מלאכה

בגמורה במס' שבת (דף קל): היכא
דגברא חזי כגון להביא איזמל
למילה דרך רשות הרבים שכבר
ראוי למול אבל היכא דגברא
לא חזי כגון האי טמא לא רמיא
עליה ואין אלו מכשירי מוהל:
רבה לדברי רבי אליעזר.

דאמער כל היכא דגבדרא לא חזי ליהא חיובא עליה: קטן צריא. דבלאו רחיה ראו למול: מחמין לו מחמין. בשבת קודם מילה: להכבדות. להלכות צריא וחזק: קטן חולה. שכל זמן שלא ירחצוהו בחמין לא יראה למול ואם ירחצוהו יראה למילה: הכל אלל מילה חלוי הן. כל זמן שלא נרחצו בחמין ואפילו לרבי אליעזר צריך להלכות לו מחמין חמין מערב שבת:

אִיחֻדָּם אֲבִי עֶרֶב. גָּדוֹל שֶׁלֹא מִלֵּא
נִתְקַן וְלֹא דְמִי לְטֵמֵא וְשֶׁהִיא
אֲעִיג' לֵלָא חֲזִיז רְמִיז מִנְּהִי עֲלִיה
הָא דְקִימָא לָן (לְקַטֵּן דָּף צב.) הַפ
אֲוֹקֵמִין לְהֵיחָא בְּעֶרֶב נְכִרִי שְׁנִתְגַּיֵּר

ני בכפור על מה שלמדתי, אתה למדתי הזאה שבות ואינה דוחה את השבת. אמר עולא ר' כלומר אם היה כהן טמא מת שחל שביעי שלו להיות בשבת אין מוין עליו בשבת לאכול יבא מהזאה תרומה להזאה דפסח. ופרקי ר' אליעזר אימר דאמרין הזאה דפסח דחייא שבת אמר בהזאה תרומה שאין תרומה עצמה דוחה שבת. והביא רבה ברייתא מפורשת דר' עקיבא

א) ה'הגה צירושלמי לפנינו כאן ה'הג' וזו היא תחילת משוּבְּתוֹ ה'הראשונה לפני ר' אליעזר אמר לו ר' יהושע הלל זה העם וכו'.

סמ.

עין משפט
נר מצוה

יח א מ"י פכ"ג מהל'
שבת הלכה ח [ופ"ו]
מהל' קרבן פסח הל"ו]:
יז ב מ"י פ"ה מהל' ק"פ
הלכה ד:

מוסף רש"י

אל תכפירני בשעת
הדין. כשאמר לו ר"ע
הבא לי מועד לאלו כמועד
בשמיטה, כעס ר"א ואמר
לו עקיבא בשמיטה השבתי
בשמיטה תהא מיתתך,
אמר לו ר"ע אל תכפירני
בשעת דין זה שאנו חולקין

וידעין זה כנגד זה ואל
 דברך ראשונים
 מה שלמדמי האלה
 כו' (ע"ז חז: וע"ש
 ועוד). ויעבירנה ארבע
 אמות ברשות הרבים.
 האו הדיו דמני למימר
 ויניא מרש"י לרש"י, חלל
 מקומות וענינים
 יש לחוש להעברת
 אמות ואין לחוש

[illegible][illegible]

ינו חננאל (המז)

[illegible]

ואתחברא ולא שנה חולה אין מחמין לו חמין הדכל אצל מילה חולין הן ולא חזו. ומזכירין אביי עלה ערל שלא מל ועשה פסח
 ו' אינעו והא ערל לא חי דכתיב וכל ערל לא יאכל בו ואיכיל בו ואיכיל חזי חזי בברא קתני עונש ברת אלמא
 שואמין חיובא עליה אפי' ביום. ואלו חזי לא חיובי תלמודא נפשיה ולמעבר פסחא. ופרקי רבא קסבר ו' אינעו אין
 שוחטין וזרקין על אפי' ביום. וטמא מת שחל שבעי עליו כל להיות פסחא כטמא שחל שחטא שחטא שחטא עליו.

אם רחו מכשירי מצוה שלאחר שחיטה (6) השבת בו. פי' בקוטרם מיחו קרציו ותימה לר"י מה ראה מיימי דילמא שהם התם משום דלא אפשר למיעבד מאתמול ונראה לר"י שדמכשירי מלוא שלאחר שחיטה דקאמר היינו הקטר חלצים דאפשר להמתין עד הלילה ואמר שבת דמי וכן י"ש בירושלמי דקא רחי ר' זארי' ר' אליעזר אימורי יציבור יוכיחו אע"פ שאפשר להמתין למוצאי שבת מה לי מכשירין שלאחר שחיטה כו' והא דפריך משחט נמי לא נשחט אע"ג דשחיטה לא אפשר מ"מ פריך משום שאכר הכיח שאין חילוק בין אפשר ללא אפשר משכירין הפטר חלצים*:

הזאת דתרומה אנמריה. וזאת
 לן למימר דר' אליעזר הו'
 סבור דהזאת דפסח קאמר ר"ע ולכן
 הו' משוי ועליה אזי דן שהתא מותרת
 דהשתא סבירא לן דהזאת דפסח דמיא
 שבת קאמר לר' ר"ע (ו) זה חילוק
 שהיה סבור שר' אליעזר היה טועה
 בזה שלמדו דאזינה דוחה:

הזאה תוכיה וכו':
 וזר עקיבא בשחיטה
 מיתתו אמר לו ר'
 יין כך מקובלני ממך
 ה דוחה את השבת
 מאי טעמא קא הדר
 אליעזר כי אנגמריה
 דתרומה גופה לא
 כי אותביה הזאה

קמץ בריא מחמין ב' דהא חזי דיוקא לר' אליעזר יט מילוק צין חזי ללא חזי אצל ר' עקיבא אינו מחלק כלל דהא קאמר במגמ"ז הוזהר מוכס³: **לא** שנה חשש ולא שנה בריא אין מחמין לו חמין ב'. וכי אמר רבי אליעזר דמכסרי מילה דחו שבת ה"מ היכל ססותמו חמין מערב שבת דחיו:

^(ח) מדקמהדר אטמא שרץ קסבר אין שוחטין בו.

מכל מקום חייב הוא כרת לפי שהיה יכול לנבול ולא היו שוחטין חורקין עליו כדלמך לקמן שוחטין חורקין על טבול יום דשמיטא ממילא ערבל: **שוחטין** חורקין בו. וא"ת אי שוחטין חורקין על טמא שרץ אמאי כדת רחמנא טמא אינו עושה פסח פשטא דהא כתיב אינו לפי אכלו לעכב דבעינן גברא דחיו לאכילה כדמוכח בכ"ד זולין (לקמן עה:) וגרסה לרשב"א דליטטרין לאשמעין דחייב בפסח שני דלא נימא דמיפטר משום דשני תשלומין דראשון הוא דחיו בראשון חזי בשני דלא חזי בראשון לא חזי בשני כדלמך לקמן גבי חגיגה בכ"ד זולין (לקמן פ.)^א אי כתיבא נמי איטטרין למימרא דליצור עבדי בטומאה כדדרשין איש כי יהיה טמא איש כדדעא ואין ליצור נדחין: אכילת

רבי אליעזר והא
א חזי וקתני ענוש כרת אלמא רמי חיובא עליה
ר אליעזר ^{אין שוחטין} וזורקין על סמא שרץ

ל שהיה ראו' לתקן מו' שעות מזמן דשחיטת הפסח ולתמנלה
באותן שש שעות ומיקמי הכי לא רמיא חיובא עלייהו. אלתא
ממי תדחה שבת דהא מנזה רמיא עליה ליתקן לכך. ואי קשיא
הקב' ותרין הזהא שלישי ושביעי ואפילו מל אינו ראו' הא
אמר רבה קפבר ר' אליעזר אין שוחטין וזורקין על עמא שדן:
וכל

בבריא ולא שנה חולה אין מחמין לו חמין דהכל אצל מילה חולין הן ולא חזו. ומותיב אביי ע
 לעיוור והא ערל לא חמין דכתיב וכל ערל אל יבא וכו' וכו'. ולא חזי
 אימא חייבא וזוהי אפי' בזמן דלא חזי כל הימא ריכול תקוניה נאמלי ולמעבד פסחא. וחי
 שחזר חזון וזוהי על טמא שרץ. וטמא מת שחל שביעי שלו להיות בערב פסח כטמא ש

יהושע הלא זה העם וכו'.